

ПРОГРАМА
фахового іспиту при вступі на навчання
для здобуття ступеня магістра зі спеціальності
073 Менеджмент (освітньо-професійна програма Управління проєктами)

Фахові випробування проводяться з метою:

- перевірки відповідності знань, умінь і навичок вступників програмовим вимогам;
- виявлення та оцінки рівня навчальних досягнень вступників;
- оцінки ступеня підготовленості вступників до подальшого навчання в Університеті за освітньо-професійною програмою підготовки магістра з спеціальності 073 Менеджмент (на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

Зміст тестових завдань визначається атестаційною комісією відповідно до змісту та рівня підготовки вступників.

Завдання фахових випробувань полягає у тому, щоб оцінити наступні знання та вміння вступників:

- методів і принципів прийняття управлінських рішень;
- основних законів ринкової економіки;
- основних технологій маркетингу;
- створення і запровадження інформаційних системи і технологій для застосування у різноманітних галузях, відповідно до сучасних вимог і концепцій;
- організації та планування завдань в різних сферах людської життєдіяльності;
- здійснення інформаційного моделювання для забезпечення ефективного функціонування систем різного класу;
- здійснення комп'ютерної інформаційної підтримки, автоматизації й оптимізації виробничих процесів;
- використання методології та технології проектування, побудови, запровадження, супроводу й експлуатації управлінських структур у різних галузях;
- використання системи електронної комерції та електронного бізнесу;
- використання розподілених та інформаційних систем та мережі, Інтернет-проектів та Інтернет-технологій;
- використання методів і засобів аналізу процесів та явищ;
- використання методів, принципів і технологій оцінювання ефективності систем та процесів;
- здійснення документування, формування та оформлення супровідної документації в управлінських задачах.

ЗМІСТ

I. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Тема 1. Операційна система

Операційна система Windows призначення і налаштування до роботи: призначення операційної системи за узгодженням апаратних частин. Інтерфейс користувача: основні елементи інтерфейсу користувача; використання миші і клавіатури; запуск програм і відкриття документів; керування файлами. Операційна система Windows підключення пристроїв, робота з дисками, операції з даними. Встановлення самонастроювальних і звичайних пристроїв: установка самонастроювального обладнання; налаштування системних ресурсів; налаштування засобів мультимедіа. Диски і дисководи, робота з даними. Робота з даними: резервне копіювання файлів; архівація файлів; відновлення файлів; захист файлів від вірусів.

Тема 2. Пакети прикладних програм: MS Word

Спеціалізований пакет MS Word. Призначення та основні функції текстового процесора; інтерфейс (панелі управління, падаючі меню, система допомоги); основні засоби роботи з текстом (введення тексту, редагування тексту, таблиці в тексті. Структура вікна редактора Word. Створення документів, збереження файлів, додаткова інформація про файл, пошук файлів, захист документів за допомогою пароля. Способи редагування тексту, копіювання, переміщення та вилучення фрагментів за допомогою миші та клавіатури. Форматування символів, видозміна тексту. Поняття про абзац у редакторі Word. Форматування абзаців. Створення таблиць, форматування таблиць, здійснення розрахунків у таблицях. Включення графічних об'єктів, ілюстрацій, математичних формул, побудова діаграм. Створення великих документів, що складаються з кількох вкладених. Режими головного документа, створення змісту документа, предметного покажчика. Встановлення загальних режимів редактора. Коректування помилок, перевірка лексики, сортування тексту. Попередній перегляд вигляду документа. Друкування документів.

Тема 3. Пакети прикладних програм: MS Excel, MS Access

Табличний процесор MS Excel: призначення та основні функції табличного процесора; інтерфейс (панелі управління, падаючі меню, система допомоги); основні засоби роботи з таблицею (введення інформації, редагування, форматування); правила запису формул. Вікно Excel, рядки та стовпці таблиці, меню та панелі інструментів, поле імені та рядок формул. Уведення та виправлення тексту, позначення комірок, рядків та стовпців, копіювання та переміщення позначених фрагментів. Вибір шрифту, зміна кольору, висоти рядків та ширини стовпців, авто форматування. Використання формул та математичних функцій. Створення діаграм, різні види діаграм. Вставлення малюнків та текстових фрагментів. Друкування таблиць. Збереження файлів та їх пошук. Створення списків користувача. Обробка та фільтрація таблиць даних. Авто фільтр. Сортування рядків, статистична обробка даних.

Тема 4. Програми обробки зображень Corel Draw, Adobe Photoshop, Power Point

Види графічних файлів (растрові та векторні, розбіжності). Програма обробки растрових графічних файлів (Adobe Photoshop). Програма з обробки векторних графічних файлів Corel Draw: призначення та основні функції графічного редактора; інтерфейс (панелі управління, падаючі меню, система допомоги). Редактор створення

презентацій Power Point. Термін презентація, межа застосування презентацій, необхідність, що може входити до презентації; програмні засоби для створення та проведення презентацій, MS Power Point як засіб створення презентацій.

Тема 5. Глобальна мережа Internet.

Можливості глобальної мережі: електронна пошта; Word Wide Web; FTP; групи новин. Використання Internet: призначення комп'ютерних мереж; локальні та глобальні мережі (основні поняття, історія, протоколи, служби); основні поняття Word Wide Web: Web-канали, Web-сторінка, гіпертекстові посилання, адреса документів, засоби перегляду Web; браузер Internet Explorer (відкриття сторінки, робота з гіпертекстовими посиланнями, робота з декількома вікнами, налаштування браузера). Використання поштових програм: загальні відомості щодо електронної пошти; загальний порядок роботи із поштою; структура повідомлення електронної пошти (заголовок, поле тексту).

Тема 6. Алгоритми.

Структура програми мовою Бейсік. Алфавіт мови BASIC. Величини. Арифметичні вирази. Функції. Оператор присвоєння. Оператори вводу даних з програми. Оператор вводу даних з клавіатури. Оператор виводу даних. Оператори звертання до підпрограми. Оператори умовного і безумовного переходу. Оператор циклу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андреев А. Г. и др. Windows 2000 Professional. Русская версия / Под общей ред. А.Н.Чекмарева и Д.Б.Вишнякова. СПб: БХВ Санкт-Петербург, 2000. 752 с.
2. Долженков В.А. Microsoft Excel 2003, Ю.В. Колесников. СПб. : БХВ-Петербург, 2004 1023 с.
3. Евдокимов. и др. Экономическая информатика. Учебник для вузов СПб. : Издательство «Питер», 1997.
4. Информатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник. К.:Каравела, 2003. 464 с.
5. Михеева В.Д. И.А. Харитоновна Microsoft Access 2003. СПб. : БХВ-Петербург, 2004. 1069 с.
6. Руденко В.Д., А.М. Макаруч, М.А. Патланжоглу Курс информатики ; под ред. Мадзигона В.Н. К.: Феникс, 2000. 368 с.
7. Симонович С.В. и др. Информатика. Базовый курс. Учебник для вузов. СПб. : Издательство «Питер», 2000.
8. Хомоненко А.Д. и др. Базы данных. Учебник для вузов. СПб. : Издательство «КОРОНА принт», 2002.

II. ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність категорій «управління» та «менеджмент». Управлінські відносини як предмет менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління. Менеджери та підприємці – ключові фігури ринкової економіки. Спільне та відмінне між менеджером та підприємцем. Рівні управління, групи менеджерів. Сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, нововведення, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність. Існуючі парадигми менеджменту.

Тема 2. Закони, закономірності та принципи менеджменту

Закони та закономірності менеджменту: закон відповідності систем цілям; закон відповідності організації системи зовнішньому середовищу; закон інтеграції управління; закон економії часу; закон інерції систем; закон еластичності систем; закон безперервного удосконалення систем.

Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні цілі організації. Класифікація принципів менеджменту. Принцип цілеспрямованості. Принцип ієрархічності. Принцип динамічної рівноваги. Принцип економічності управління. Принцип урахування інтересів. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Тема 3. Історія розвитку менеджменту

Історія розвитку управлінської думки у світі та в Україні.

Передумови виникнення науки управління. Класичні теорії менеджменту: школа наукового управління; класична (адміністративна) школа управління; школа людських відносин; школа поведінських наук; емпірична школа, школа «соціальних систем», нова школа. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід.

Вклад у розвиток управлінської науки зарубіжних та вітчизняних вчених. Розвиток управлінської науки в Україні. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 4. Організація як об'єкт управління

Поняття організації. Ознаки організації. Внутрішнє середовище організації, взаємозв'язок внутрішніх змінних. Різновиди організацій: органістичні та механістичні, прості та складні, формальні та неформальні. Загальні риси організацій: ресурсний, вертикальний та горизонтальний поділ праці, залежність від зовнішнього оточення, об'єктивність управління, структуризація.

Організація як відкрита динамічна система: керуюча та керована підсистеми. Ефект синергії. Модель організації як відкритої системи: параметри «входу», процес перетворення, параметри «виходу».

Зовнішнє середовище організації: фактори прямої та непрямої дії. Загальні характеристики зовнішнього середовища: об'єктивність, взаємозв'язок факторів, складність динамічність, невизначеність. Оцінка факторів зовнішнього середовища. Еволюція організації. Концепції життєвого циклу організації. Культура організації. Типи організацій в Україні.

Тема 5. Функції та технологія менеджменту

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту.

Динамічний взаємозв'язок конкретних і загальних функцій. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних.

Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту.

Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Управлінський цикл. Управлінські процедури: цільовизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотній

зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, мінливість, стійкість.

Тема 6. Планування як загальна функція менеджменту

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок.

Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування: визначення місій та цілей; оцінка сильних і слабких боків організації; розроблення стратегії. Базові стратегії. Оперативне планування на засадах застосування адміністративних та економічних важелів. Тактика, політика, процедури, правила. Загальна характеристика бізнес-планування.

Поняття місії в управлінні та класифікація цілей організації. Ієрархічна підпорядкованість, субординація цілей організації. Традиційний процес постановки цілей. Концепція управління за цілями.

Тема 7. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту

Сутність організаційної діяльності та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності.

Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи повноважень: лінійні, функціональні. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Вертикальна координація: прямий контроль, стандартизація. Горизонтальна координація: взаємні комунікації, тимчасові робочі групи, комісії. Департаменталізація. Взаємодія та взаємовплив структур організації. Сутність організаційної структури управління та їх роль в досягненні мети. Елементи структури. Види організаційних структур управління. Лінійні та функціональні організаційні структури управління. Комбіновані організаційні структури управління. Єдиноначальність: поняття, сутність. Централізація і децентралізація.

Принципи побудови організаційних структур управління. Фактори, які впливають на формування організаційної структури. Критерії оцінки організаційної структури управління. Методи вибору організаційної структури управління. Проектування організаційних структур управління. Формування структурних елементів.

Тема 8. Управлінські рішення: суть, види, методи прийняття

Сутність управлінських рішень. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень.

Тема 9. Керівництво та лідерство

Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керівництва та континууму стилів керівництва. Характеристика та класифікація стилів керівництва. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера. Особливості національних систем керівництва.

Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.

Тема 10. Організаційні зміни та ефективність системи управління

Сутність та основні параметри організаційних перетворень. Організаційні зміни та управління ними. Моделювання процесу організаційних перетворень. Опір змінам. Система подолання опору організаційним змінам.

Сутність результативності та ефективності менеджменту. Економічна, організаційна та соціальна ефективність управління.

Показники економічної, організаційної та соціальної ефективності управління, їх склад і методи визначення

Комплексний підхід до удосконалення управління організаціями.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту: Підручник. К.: Академвидав, 2003. 416 с.
2. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основи менеджмента. М.: Дело, 1992. 701 с.
3. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основи менеджменту: Підручник. Видання 3-є, перероблене і доповнене. К.: Кондор, 2006. 664 с.
4. Рудінська О.В., Яроміч С.А., Молоткова І.О. Менеджмент. Теорія менеджменту. Організаційна поведінка. Корпоративний менеджмент. Навч. посібник. К.: Ельга. Ника-Центр, 2002. 336 с.
5. Стадник В.В., Йохна М.А. Менеджмент: Посібник. К.: Академвидав, 2003. 464 с.
6. Хміль Ф. І. Основи менеджменту : підручник. К. : Академвидав, 2003. 608 с.
7. Шегда А. В. Менеджмент : підручник. К. : Знання, 2006. 645 с.
8. Шегда А.В. Основы менеджмента. К.: Знання, КОО, 2008. 512 с.
9. Яккока Л. Кар'єра менеджера. М.: Прогресс, 1991. 82 с.
10. Яременко С.В. Реформи менеджмента: Опыт лучших предприятий Украины и России. Х.: Фолио, 1999. 159 с.

ІІІ. МАРКЕТИНГ

Тема 1. Сутність основних понять маркетингу та розвиток його концепції

Теоретичні основи маркетингу та практичне застосування їх при функціонуванні підприємств в умовах ринкових відносин. Сутність маркетингу, еволюція його визначення.

Визначення та сутність понять, які становлять теоретичну основу маркетингу: потреба (види потреби), попит, обмін (умови здійснення), угода (види угоди), ринок (показники, що його характеризують), сегмент ринку, комплекс складових маркетингу (товар, ціна, розповсюдження, комунікації).

Основні цілі та принципи маркетингу як програмно-цільової концепції управління підприємницькою діяльністю, що орієнтована на задоволення потреб споживачів.

Види маркетингу залежно від сфери і масштабів діяльності (внутрішній, міжнародний), виду продукту (товарів (споживчих, виробничого призначення), засобів виробництва, послуг). Різновиди та завдання маркетингу підприємства, що діє в

умовах різного співвідношення між попитом і пропозицією. Маркетинг у сфері некомерційної діяльності.

Тема 2. Маркетинг як відкрита мобільна система

Системний підхід до організації маркетингу підприємства. Маркетинг як циклічний і безперервний процес. Коротка характеристика основних етапів маркетингової діяльності підприємства: аналізу ситуації, планування маркетингової діяльності, реалізації планів маркетингу та маркетингового контролю.

Сутність та завдання організації маркетингу. Функції маркетингу: аналітичні, планово-управлінські, виробничо-збутові, контрольні.

Контрольовані та неконтрольовані фактори макро- та мікросередовища, під постійним впливом яких знаходиться система маркетингу підприємства.

Внутрішнє середовище підприємства: концепція управління, фінансові ресурси, інформаційне забезпечення, структура апарату управління підприємства, корпоративна культура, цілі та комплекс маркетингу.

Зовнішнє макро- та мікросередовище підприємства. Елементи мікросередовища: постачальники, посередники, суміжники, клієнти, конкуренти, контактні аудиторії. Фактори макросередовища: економічні, політичні, правові, соціальні, науково-технічні, екологічні, демографічні, культурні.

Тема 3. Формування маркетингової інформаційної системи на основі проведення маркетингових досліджень

Значення інформації для прийняття маркетингових рішень. Класифікація маркетингової інформації. Первинна та вторинна інформація, переваги і недоліки, що визначають доцільність її отримання та використання.

Поняття маркетингової інформаційної системи. Маркетингові дослідження як основна складова формування банку даних маркетингової інформаційної системи підприємства. Сутність маркетингових досліджень, практика організації проведення на зарубіжних та вітчизняному ринках.

Маркетингові дослідження потреб, поведінки покупців, продуктів, ринку, товарів, конкурентів, реклами.

Зміст етапів проведення маркетингових досліджень: визначення проблеми і формулювання мети досліджень, складання плану досліджень, збір маркетингової інформації, аналіз та інтерпретація даних, підготовка та подання звіту (розроблення рекомендацій).

Базові концепції дослідження попиту та пропозиції на ринку товарів та послуг і в окремих його сегментах, місткості ринку, рівня цін і цінової еластичності попиту та пропозиції, ступеня та умов ринкової конкуренції.

Кон'юнктурний огляд: особливості та тенденції розвитку ринку товарів та послуг, аналіз причинно-наслідкових зв'язків, мікропоказники та макропоказники, їх динаміка.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Армстронг Гари, Вонг Вероника, Котлер Филип, Сордес Джон Основы маркетинга, 4-е европейское издание : пер с англ. М. : ООО «И.Д. Вильямс», 2007. 1200 с.
2. Балабанова Л.В. Маркетинг : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання – Прес, 2004. – 645с.
3. Балабанова Л. В., Холод В. В. Стратегічне маркетингове управління конкурентоспроможності підприємств. Навчальний посібник. К.: ВД «Професіонал»,

2006. – 448 с.

4. Бородкіна Н. О. Маркетинг : навч. посібник. К. : Кондор, 2007. 362 с.
5. Гоголь Г. П. Міжнародний маркетинг : навч. посіб. Львів : «Львівська політехніка», 2004. 148 с.
6. Зозулев А. В., Солнцев С. А. Маркетинговое исследование : теория, методология, статистика : учеб. пособие. М. : Рыбари; К.: Знання, 2008. 643 с.
7. Костенко С. І. Маркетингові дослідження : навч. пос. К : Скарби, 2004 464 с.
8. Литовченко І. Л., Пилипчук В. П. Інтернет-маркетинг : навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2008. 184 с.
9. Маркетинг соціальних послуг : навчальний посібник / під ред. д.ф.н. проф. В. Г. Воронкової. К. : «Видавничий дім «Професіонал», 2008. 576 с.
10. Маркетинг : підручник / Ред. – упор. О. І. Сидоренко, П. С. Редько. К. : Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2005. 422 с.
11. Пашук О. В. Маркетинг послуг : стратегічний підхід : навч. посіб. – К. : ВД «Професіонал», 2005. 560 с.
12. SWOT – аналіз основа формування маркетингової стратегії : навч. посіб. / за ред. Л. В. Балабанової. 2-ге вид, випр. і доп. К.: Знання, 2005. 301 с.

IV. ПРАВОЗНАВСТВО

Тема 1. Господарське право

Поняття та зміст господарського права. Основні принципи господарської діяльності. Методи правового регулювання господарських відносин. Система господарського законодавства. Поняття господарських правовідносин та їх види. Учасники господарських відносин та їх правовий статус.

Тема 2. Власність та її місце в господарській діяльності України. Майнова основа господарювання

Правовий режим майна суб'єктів господарювання. Поняття та зміст права власності. Форми власності на майно в Україні та суб'єкти права власності. Правовий статус державної та комунальної власності. Право приватної власності. Корпоративні права. Особливості правового режиму окремих категорій майна у сфері господарювання.

Тема 3. Роздержавлення, приватизація та їх роль в господарській діяльності

Поняття роздержавлення та приватизації, цілі приватизації. Приватизаційне законодавство. Об'єкти приватизації та їх класифікації, їх повноваження. Суб'єкти приватизації, їх повноваження. Стадії приватизаційного процесу. Способи приватизації, їх особливості. Поняття малої приватизації в Україні

Тема 4. Податкова система України

Поняття та основні функції податків, зборів і мит. Види податків і зборів за чинним податковим законодавством. Загальна характеристика податкового законодавства. Правове регулювання окремих прямих та непрямих податків і зборів.

Тема 5. Правові засади фінансової системи України

Поняття та види фінансової діяльності в Україні. Функції фінансів.

Загальна характеристика банківської системи України. Правове становище Національного банку України та комерційних банків. Основні функції банків, їх керівні органи.

Правове регулювання страхової діяльності в Україні. Види страхування та страхової діяльності. Суб'єкти страхової діяльності.

Правове регулювання аудиту в Україні. Поняття та види аудиту в Україні. Поняття аудиторської діяльності. Характерні ознаки аудиторської фірми.

Тема 6. Правове регулювання фінансового контролю в Україні

Поняття та значення фінансового контролю. Предмет, сфера та основні завдання фінансового контролю в Україні.

Види і методи фінансового контролю в Україні. Поняття та види ревізій. Поняття та правові засади проведення перевірок, спостережень, обстежень та аналізу, як видів фінансового контролю.

Органи фінансового контролю в Україні.

Тема 7. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Поняття та ознаки зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності.

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Класифікація учасників зовнішньоекономічної діяльності. Правовий статус суб'єктів ЗЕД, які безпосередньо здійснюють таку діяльність, осіб, що забезпечують функції щодо управління ЗЕД, споживачів та посередників.

Правовий режим зовнішньоекономічної діяльності. Правові режими для іноземних суб'єктів господарювання. Принципи здійснення ЗЕД. Економіко-правові засоби регулювання ЗЕД: стимулюючі та обмежувальні.

Поняття, ознаки та види зовнішньоекономічного договору.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Цивільний кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. К.: Вид. Паливода А. В., 2004. 336 с.
2. Господарський кодекс України : Відомості Верховної Ради України 2003. №№ 18 - 22. Ст. 144.
3. Щербина В. С. Господарське право: Підручник. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Юрінком Інтер, 2006. 656 с.
4. Господарське право: Навч. посіб. у схемах і таблицях (За ред.. М.Л. Шелухіна). К.: Центр навчальної літератури, 2006. 616 с.
5. Господарське право України: Підручник (За ред.. В.М. Гайворонського, В.П. Душмана). Х.: Право, 2005. 384 с.